

PREFAȚA

Situat cu peste un secol în urmă, începutul predării psihiatriei se leagă de numele profesorului Alexandru Șuțu. Urmărindu-i pilda vie, generațiile de psihiatri care i-au succedat au înălțat cu trudă edificiul psihiatriei românești. Ea se înscrie azi împreună cu celelalte specialități medicale pe coordonatele apărării și promovării sănătății populației din țara noastră. Din perspectiva acestor culmi am simțit chemarea conștiinței datoriei și împreună cu întregul colectiv al catedrei am îndrăznit să scriem acest manual de psihiatrie a cărui apariție se află la un interval de 108 ani față de primele cursuri benevole ținute duminica dimineața la ospiciul Mărcuța. Între cele două date, respectiv anii școlari 1867/1868 și 1972/1975 nu puține au fost eforturile de redactare a unui manual, a unor cursuri litografiate sau de a strânge o serie de fascicule pentru a plămădi un tratat românesc de psihiatrie.

În perioada grea a anilor primului război mondial dr. Aurel Dobrescu realizează prima tentativă de a redacta un fel de tratat mixt de neurologie, neurofiziologie și psihiatrie, pe care-l intitulează „Boalele nervoase și mentale. Prevenirea și tratamentul lor”. Din prefața scrisă de G. Marinescu, reiese că această carte, premiată de Academia Română, avea caracter de „Monografie”, care se adresa publicului intelectual cu câteva date generale asupra bolilor nervoase și mintale, asupra cauzelor, prevenirii și tratamentului lor (fig. 1). Cele 150 de pagini își păstrează valoarea istorică, ele ilustrând efortul acestui „doctor deputat” din Brașov, care venea să informeze publicul românesc cu unele probleme generale ale maladiilor mintale în momentul în care o serie de manuale și tratate indicau încheierea sistemelor teoriei și practicii elaborate de marile școli psihiatrice europene. Apreciind preocuparea autorului de a lega procesele psihice de structura și fiziologia sistemului nervos, G. Marinescu considera astfel lucrarea : „Cartea D-sale, deși se adresează în particular marelui public, va fi consultată cu folos și de acei medici care nu sînt încă în curent cu cercetările mai noi în domeniul neurologiei și psi-

hiatriei. Ea va fi de asemenea de un real folos pedagogului și chiar învățătorilor, care trebuie să cunoască mai deaproape evoluția creierului la copii, să nu continue a face greșelile repetite de a supune pe elevi la aceeași disciplină și de a cere de la toți aceleași eforturi". (Dr. Aurel Dobrescu — *Boalele nervoase și mentale*, Cartea Românească, București, 1921, pag. 4).

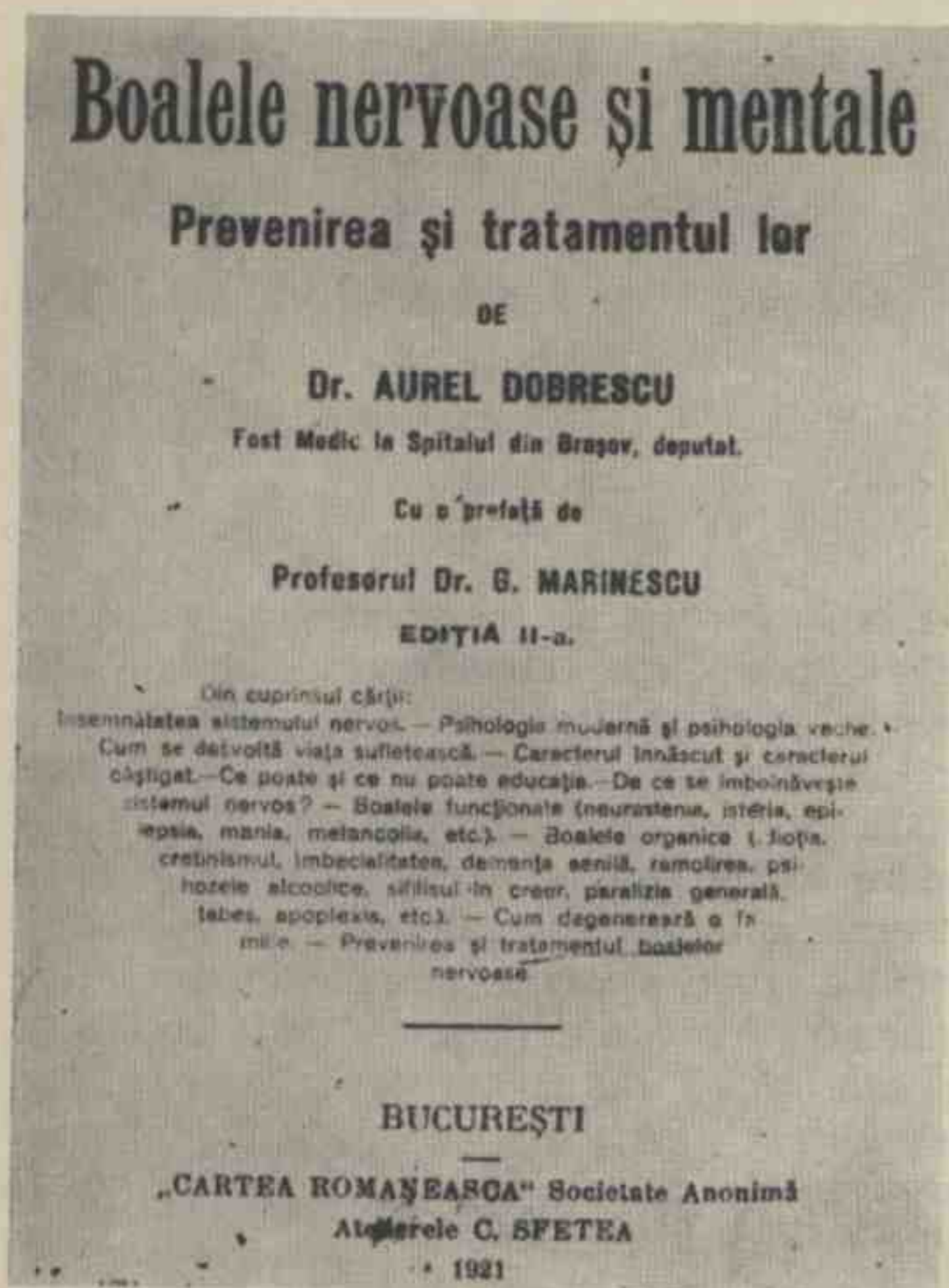

Fig. 1

una lângă alta aceste fascicule jalonează totuși structura primului tratat românesc de psihiatrie clinică și cuprinde principalele boli psihice așa cum erau ele privite și cunoscute în acea vreme. Cursurile litografiate pentru nevoile învățămîntului au avut o structură mai unitară. La București, colectivul disciplinei de psihiatrie a litografiat în anul 1954 sub conducerea titularei disciplinei, Constanța Parhon-Ștefănescu „Psihiatrie-curs”. În anii 1963—1964 au fost litografiate 2 volume de „Lecții de psihiatrie”, care au constituit de fapt pregătirea generală pentru redactarea acestui manual, în care evocăm cu respect și căldură evenimentele emoționante ale formării și fundamentării tradițiilor psihiatrice românești.

Dorim ca lucrarea însăși să constituie un omagiu adus tuturor înaintașilor noștri care au slujit cu devotament și conștiință cetățenească titlul de medic psihiatru cu multiplele sale rezonanțe în promovarea sănă-

În perioada anilor 1924—1931 Urechia și Mihalescu au editat și tipărit 6 fascicule, care au apărut la un interval de 1—2 ani, fiecare dintre ele purtînd titlul „Tratat de patologie neuro-mintală” (fig. 2). În acest titlu este cuprinsă de fapt intenția admirabilă a autorilor de a realiza un tratat care să expună unitar bolile psihice cît și experiența acumulată de psihiatrii noștrii reprezentată de personalități proeminente ca C. I. Parhon și Al. Obregia. Aceste fascicule succesive au marele merit de a fi cuprins cu grijă contribuția psihiatrilor români la dezvoltarea generală a psihiatriei ca ramură a științelor medicale. Deși din buna intenție a autorilor se poate deduce dorința de a redacta un manual unitar, dezideratul nu a putut fi realizat din cauza intervalului mare de timp dintre apariția fasciculelor respective. Puse

tății mintale și în dezvoltarea învățămîntului și cercetării științifice ca atribute esențiale ale progresului oricărui domeniu de activitate.

În redactarea acestui manual am avut în vedere necesitatea expunerii teoriilor și curentelor de largă circulație în domeniul specialității insistînd în mod deosebit asupra descrierii semiologiei psihiatrice și a acelor sindroame psihopatologice care trebuie cunoscute nu numai de

Fig. 2

psihiatri, ci și de către medicii de medicină generală sau de cei cu alt profil de specialitate. Nădăjduim că de utilitate largă vor fi noțiunile de psihologie aplicată, de investigație paraclinică, de terapie psihotropă, cât și cele de psiho- și socioterapie.

În partea de psihiatrie clinică ne-am străduit să îmbinăm sistematica de tip clasic a bolilor psihice cu problematica actuală privind epidemiologia, cunoașterea aspectelor etio-patogenice, de diagnostic, terapeutice și de inserție socială a bolnavilor psihici. Fără a acoperi nevoia unui manual de pedopsihiatrie am căutat să cuprindem o serie de probleme de semiologie și de clinică a afecțiunilor psihice ale copilului. De

asemenea am extins capitolul de gerontopsihiatrie, cunoscute fiind problemele complexe și diferențiate pe care le pune patologia psihiatrică a celei de a treia vîrste. Fără a mărturisi dificultățile mari cărora a trebuit să le facem față în redactarea unei cărți, pe care o socotim utilă, atât învățămîntului, cît și practicii medicale, sîntem conștienți de răspunderea pe care o purtăm în fața celor care o vor folosi. De aceea, lăsînd deschisă fila sugestiilor și criticilor, dorim ca părțile pozitive ale acestui manual să-și aducă modesta lor contribuție la instruirea cadrelor medicale și studenților la formarea cadrelor noastre de psihiatrie.

Adresîndu-vă această chemare, vă rugăm să apreciați în ce măsură am reușit sau nu să răspundem dezideratelor pe care trebuie să le îndeplinească o lucrare de acest gen. Mulțumim anticipat pentru opiniile critice care vor fi formulate de cititorii acestei cărți.

V. PREDESCU